

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **A. K.**, bývajúcej v H., zastúpenej JUDr. J. D., advokátom so sídlom v P., proti žalovanej **A. S.**, bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. M. J., advokátkou so sídlom v R, **o vyslovenie neplatnosti právneho úkonu**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok, pod sp.zn. 3 C 110/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. júna 2009, sp.zn. 8 Co 108/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania v sume 60,44 eur do rúk jej zástupkyne JUDr. M. J., advokátky so sídlom v R, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Ružomberok rozsudkom z 8. januára 2009 č.k. 3 C 110/2008-43 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou žiadala aby súd vyslovil, že darovacia zmluva a zmluva o zriadení vecného bremena uzatvorená 19. januára 2005 a zaregistrovaná na Správe katastra R. 2. februára 2005 bez čísla NZ je neplatná. Žalovanej priznal náhradu trov konania vo výške 120,88 eur, ktoré zaviazal žalobkyňu zaplatiť k rukám jej právnej zástupkyne do troch dní od právoplatnosti výroku rozsudku. Rozhodnutie odôvodnil nedostatkom naliehavého právneho záujmu podľa ustanovenia § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku na podanie takejto žaloby na strane žalobkyne. Konštatoval, že žalobkyňa pokiaľ žiadala určiť neplatnosť predmetnej zmluvy z dôvodu, že dárkyňa, t.j. M. S., konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon neschopnou, v konaní nebolo sporné, že M. S. je toho času už nebohá, avšak prebieha dedičské konanie, v ktorom žalobkyňa nepatrí do okruhu dedičov po

zomrelej poručiiteľke, alebo jej M. S. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 30. júna 2009 sp. zn. 8 Co 108/2009 postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy odvolacieho konania v sume 60,44 eur k rukám JUDr. M. J., advokátky so sídlom v R., do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Stotožnil sa s argumentáciou súdu prvého stupňa v tom smere, že u žalobkyne nie je daný naliehavý právny záujem v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. na určení neplatnosti darovacej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena. Zároveň konštatoval, že pre nedostatok naliehavého právneho záujmu už následne nepreskúmal konanie po vecnej stránke. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa. Navrhla, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnila tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že dovolací súd konal bez jej prítomnosti a prítomnosti jej právneho zástupcu, čím jej bola odopretá možnosť konať pred súdom a podať patričné vysvetlenie. Ďalej namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní a spočíva na spochybňujúcich výpovediach svedkov, ktorých vypočul súd prvého stupňa. Uviedla, že sudy neúplne zistili skutkový stav, pretože nevykonali navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobkyňa namietala aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol ako neprípustné v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. a 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. z dôvodu, že nie sú dané dôvody dovolania. Rozsudok odvolacieho súdu je podľa jej názoru možné považovať za súdne rozhodnutie vydané na podklade správneho postupu konania, úplne a správne zisteného skutkového stavu a na základe správneho právneho posúdenia zhromaždených dôkazov. Zároveň žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolaním žalobkyne nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobkyne nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Vzhľadom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred

súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba uviesť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia nie je predmet konania významný, preto ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie neprípustné. Prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných vád, ale zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Žalobkyňa existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto nevyplýva ani z týchto ustanovení.

So zreteľom na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na posúdenie, či konanie nie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania (napr. práva zúčastniť sa na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 15. októbra 2008), na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia odvolacieho pojednávania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem.

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v tomto znení, môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v prejednávanej veci odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania. Odvolací súd považoval skutkové zistenia súdu prvého stupňa za úplné a ich právne posúdenie súdom prvého stupňa za správne, v dôsledku toho dospel k záveru, že sú dané zákonné dôvody pre potvrdenie odvolaním napadnutého rozsudku (§ 219 O.s.p.). V preskúmanej veci : a/ nebolo potrebné dokazovanie zopakovať ani doplniť, b/ súd prvého stupňa rozhodol po nariadení pojednávania a c/ obsah spisu nesvedčí o tom, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd postupoval v súlade so zákonom, pokiaľ prejednal odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej 30. júna 2009 bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p. v znení od 15. októbra 2008). Postup odvolacieho súdu nemal za následok procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že za postup súdu odnímajúci účastníkovi konania možnosť konať pred súdom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, nie je možné považovať postup súdu v súlade s príslušnými procesnými ustanoveniami. Nedošlo preto k závadnému procesnému postupu súdu, ktorým by sa žalobkyni znemožnila realizácia jej procesných práv, priznaných jej v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany ich práv a právom chránených záujmov v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Žalobkyňa ďalej súdom nižších stupňov vytýkala, že súdy nebrali do úvahy ňou predložené návrhy a dôkazy a preto neúplne zistili skutkový stav veci.

Námietka žalobkyne o postupe súdov nižších stupňov súvisiaca s nevykonaním dôkazov, nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobkyne nie je ani postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Pokiaľ ide o námietku žalobkyne spochybňujúcu úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení, treba uviesť, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2

O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) väd. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Žalobkyňa odôvodňuje svoje dovolanie aj tým, že rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Zrejme namieta, že konanie je postihnuté inou vadou (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). K tejto vade dovolací súd môže prihliadnuť len za podmienky prípustnosti dovolania, nejde však o postup, ktorým by žalobkyni bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pre úplnosť treba dodať, že účinnosťou zákona č. 353/2003 Z.z. (dňom 1. septembra 2003) bol dovolací dôvod spočívajúci v tom, že „rozhodnutie vychádza zo skutkového zistenia, ktoré nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní“ z ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. vypustený.

Pokiaľ dovolateľka naznačuje, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci ale súd neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 43/2003). Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), nie je však procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. I keby tvrdenie dovolateľky o nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom bolo prípadne opodstatnené, nezakladalo by to prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti

rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná náhradu trov dovolacieho konania uplatnila a ich výšku vyčíslila. Dovolací súd priznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby, ktorú jej poskytla vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobkyne (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 vyhlášky vo výške 53,49 eur, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 1 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 6,95 €)] predstavuje spolu 60,44 €.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 4. marca 2010

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Adriána Borovská